

Webbinarium

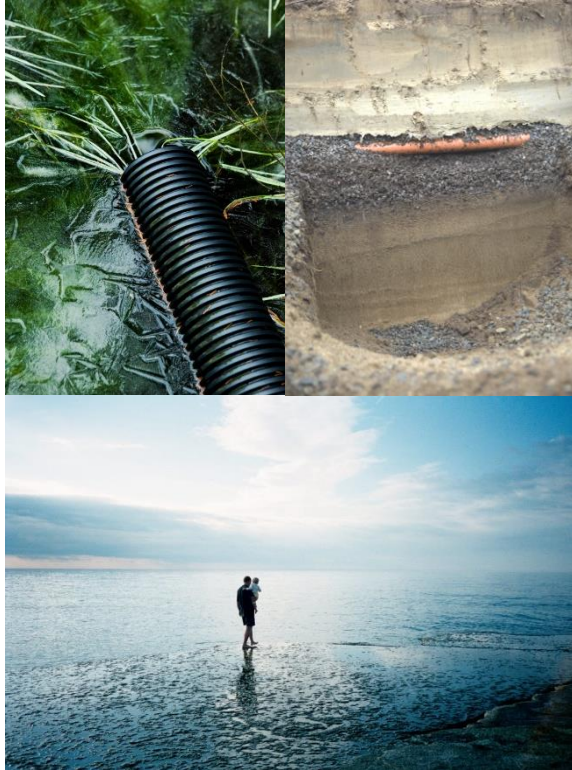
Närsalter och övergödning i Bottniska viken

Resultat från en forskningsyntes

3 februari 2025

Välkomna!

Avloppsvatten och övergödning

4 forskningssynteser, 2022–2024 (U2021):

Utlysningen var inriktad på tre områden:

- Avloppsvatten som resurs: 2 projekt
- Hållbara material i markbaserade avloppsanläggningar: 1 projekt (webbinarium 6 februari - Anmäl er på nv.se under kalendariet)
- Närsalter och övergödning i Bottniska viken: 1 projekt (dagens möte)

Att återanvända eller inte: är renat avloppsvatten en giftfri och hållbar resurs för framtiden? (REASSURE)

Risker förknippade med farliga
föroreningar vid återanvändning av
avloppsvatten och hur de kan minskas

Uzair Akbar Khan, Cecilia Stålsby
Lundborg, Lutz Ahrens, Karin Wiberg,
Lars Sonesten, Claudia Von Brömssen,
Foon Yin Lai

RAPPORT 7173 | DECEMBER 2024

Återvinning och återanvändning av resurser från avlopp

Vägen framåt för Sverige baserat på
kunskap och erfarenheter från
praktiken

Christian Baresel, Elin Flodin,
Elin Kusoffsky, Linda Önby,
Staffan Filipsson, Linus Dagerskog,
Charlotte Bourghardt, Ann Johansen,
Åsa Romson, Maria Hübinette,
Elisabeth Kvarnström, Emelie Persson,
Linus Karlsson

RAPPORT 7166 | SEPTEMBER 2024

Filtermaterial i markbaserade avloppsanläggningar

Hållbara alternativ till naturgrus

Elin Ulinder, Geert Cornelis,
Andreas Lindhe, Ida Sylwan,
Anna-Karin Dahlberg, Karin Wiberg,
Madelen Malm, Lukas Farquharson,
Maria Hübinette, Maja Englund,
David Eveborn, Jon-Petter Gustafsson,
Paul Löffler, Erik Sindhöj

RAPPORT 7160 | JANUARI 2025

Om Miljöforskningsanslaget

- 93 MKR varje år till forskning – unikt anslag.
- Forskning till stöd för Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten
- Investera i kunskap som kan utveckla myndigheternas verksamhet
- Kännetecknen: utgår från myndigheternas kunskapsbehov och vi följer gärna projekten under forskningens gång
- Vi arbetar forskningsrådsliknande med årliga utlysningar

Lite information

- Frågor och svar (Q&A) är öppen – där kan ni ställa skriftliga frågor.
- Chatten är öppen – där kan ni meddela om ni har tekniska problem. Ställ inga frågor i chatten.
- Skriv in ditt namn och institution – tryck vid ”more/mer”..., Byt namn.
- Vi spelar in presentationen av rapporten och kommer göra inspelningen tillgänglig efter mötet. Vi spelar inte in diskussion och panelsamtal.

Dagens program

Tid	Innehåll
13:00-13:10	Välkommen och introduktion
13:10-13:40	Presentation av projektet vid projektmedarbetare
13:40-14:10	Dialog om resultaten och frågestund. Panelsamtal utifrån ett annat forskningsperspektiv
14:10-14:15	Tack och avslut

Relevans för Havs- och vattenmyndigheten

Vattenförvaltningen

Ramdirektivet för vatten,
Vattenmyndigheterna.

Havsmiljöförvaltning

Havsmiljödirektivet,
Havs- och
vattenmyndigheten.

Regional samordning

Helcom, Ospar.

Särskilt MAI NIC
belastningsmål,
per bassäng; även
MKN

Relevans för Naturvårdsverket

- Nu gällande direktiv (91/271/EEG) artikel 5.1 och 5.6:
 - Medlemsstaterna [ska] ...ange känsliga områden enligt kriterierna i bilaga II (ses över vart fjärde år)
 - Oklart myndighetsansvar
- [Naturvårdsverket RU om känsliga områden \(2021\)](#)
- Omarbetat direktiv (EU) 2024/3019
 - Förteckna områden känsliga för övergödning (31/12 2027)
 - Ska uppdateras 2033 (och vart sjätte år)
 - Omfatta områden i bilaga II

Artikel 2 i direktiv (EU) 2024/3019

16. övergödning: en ökning av halten av näringsämnen i vatten, särskilt kväveföreningar, fosforföreningar eller båda, som leder till ökad tillväxt av alger och högre former av växtlighet, så att balansen mellan organismerna i vattnet samt det berörda vattnets kvalitet störs på ett oönskat sätt.

Bilaga II direktiv (EU) 2024/3019

OMRÅDEN SOM ÄR KÄNSLIGA FÖR ÖVERGÖDNING

1. Områden i avrinningsområdena för Östersjön, ...som identifierats som känsliga för övergödning enligt direktiv 2008/56/EG eller 2000/60/EG.
2. Naturliga ...vatten som konstateras vara eutrofierade eller som kan bli eutrofierade inom en nära framtid om inte förebyggande åtgärder

Följande förhållanden ska beaktas vid bedömningen av vilket näringsämne som bör reduceras genom ytterligare rening: ...fosfor, kväve eller båda ...om det inte kan visas att avlägsnandet inte kommer att påverka övergödningsnivån.

Bilaga II direktiv 91/271/EEG

KRITERIER FÖR ATT IDENTIFIERA KÄNSLIGA OMRÅDEN

En vattenmassa måste betecknas som känslig om den tillhör någon av följande grupper:

- a) ...vatten som konstateras vara eutrofierade eller som kan bli eutrofierade inom en nära framtid om inte förebyggande åtgärder vidtas.
...[bedöma] vilket näringsämne som bör reduceras genom ytterligare rening: ... fosfor eller kväve ingå, om det inte kan visas att avlägsnandet inte kommer att påverka eutrofieringsnivån.
- b) Sött ytvatten som är avsett för användning som dricksvatten, om nitrathalten ...kan komma att överstiga [dricksvattenkvalitet]
- c) Områden där [ytterligare] rening ...är nödvändig för att bestämmelserna i tillämpliga rådskrav ska uppfyllas.

Name of the receiving area	Sensitve area, southern coast of Sweden
Size of the receiving area [km2]	187.719.93
Reference year	2020
Type of receiving area	Coast area sensitive area
Receiving areas sensitive due to N/P/other	N and P
Specialised zone type code	AS23

Country	Sweden
Name of the receiving area	Sensitve area, northern coast of Sweden
Size of the receiving area [km2]	145.684.64
Reference year	2020
Type of receiving area	Coast area sensitive area
Receiving areas sensitive due to N/P/other	P

Lägesrapport miljöforskning

- Naturvårdsverket har en lägesrapport som går ut cirka 5 gånger per år
- I lägesrapporten kan du läsa om miljöforskningsanslaget och om forskning inom Viltvårdsfonden, om utlysningar, pågående forskningsprojekt samt resultat och evenemang
- Skicka en mail till miljoforskning@naturvardsverket.se om du vill ha lägesrapporten

Forskning

LÄGESRAPPORT

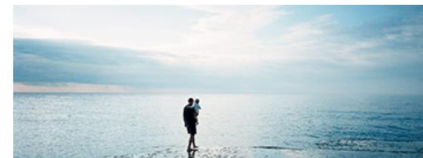
Nya projekt och kommande besked i januari

Tio nya projekt har beviljats finansiering genom Miljöforskningsanslaget i samarbete med Formas inom utlysningen För en ekosystembaserad akvatisk förvaltning. Läs mer nedan om dessa satsningar. Arbetet med att bereda ansökningar inom utlysningen Framtidens miljöövervakning samt årets villansökningar pågår fortfarande, och besked förväntas i januari 2025.

Vi på forskningsenheten önskar en riktigt **God Jul** och **Gott Nytt År!**

Mats Andersson, chef för Forskningsenheten

För en ekosystembaserad akvatisk förvaltning

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Formas har gemensamt utformat utlysningen där nu tio forskningsprojekt har beviljats. Projekten drar igång direkt. Projekten ska ta fram ny kunskap som stödjer myndigheter och andra samhällsaktörers arbete med att utveckla den ekosystembaserade förvaltningen av akvatiska ekosystem inom de tre inriktningarna ekosystembaserad akvatisk förvaltning i ett systemperspektiv, praktisk förvaltning av storskarv och sälarerna, samt en effektiv, adaptiv och legitim förvaltning.

[Läs mer om Ekosystembaserad akvatisk förvaltning](#)

Tack för i dag!

